

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

Č. j.: VS-1059-8/ČJ-2018-800040-INFZ

V Praze dne 21. února 2018

(žadatel)

Počet výtisků: 1

Výtisk č.: 1

Počet listů: 4 (oboustranně)

Datovou zprávou

SDĚLENÍ
ve věci žádosti o poskytnutí informace

Ředitel odboru správního organizační složky státu, bezpečnostního sboru a správního úřadu Vězeňská služba České republiky, organizační jednotka Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, jako věcně příslušný orgán tohoto povinného subjektu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), v řízení o písemné žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („zákon o svobodném přístupu k informacím“), která byla povinnému subjektu prostřednictvím datové schránky doručena dne 29. ledna 2018 a zaevidována pod čj. VS-1059-1/ČJ-2018-800040-INFZ a jejímž podatelem byl ... („žadatel“), ohledně požadavku na podání informace ve znění bodů 1. až 4., ve znění:

„1. Kopie dopisu VS 15/373/2012-50/Všeob/334, údajně ze dne 11. 12. 2012,

2. Dokument, podle kterého lze s jistotou určit, pod kterým číslem jednacím uvedeným ve skartačním návrhu byla evidována dokumentace mého údajně skartovaného psychologického vyšetření ve VV Olomouc z roku 2008 (z dopisu [redacted] ze dne 18. 1. 2013 (č.j. VS 354/2012-37/Všeob/001) v odpovědi na dopis č.j.: VS 15/373/2012-50/Všeob/334 je zřejmé, že dokumenty související se skartací psychologické dokumentace k psychologickému posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů a zaměstnanců ve Vazební věznici Olomouc z období let 2008 až 2012 měl zajišťovat koncem roku 2012 psycholog ve VV Olomouc [redacted],

3. Úplné znění vnitřních předpisů Vězeňské služby České republiky, které upravují nakládání s psychologickou dokumentací včetně její likvidace:

a) Nařízení generální ředitelky Vězeňské služby České republiky č. 4/2004 o vedení všeobecné administrativy,

b) Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 32/2012, kterým se zřizuje psychologické pracoviště bezpečnostního sboru Vězeňská služba České republiky a stanoví jeho činnosti (o činnosti psychologického pracoviště).

c) Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 12/2013 o personální evidenci a ochraně osobních údajů při jejím vedení.

d) *Narřízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 49/2014 o psychologickém posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů, příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky.*

e) *Narřízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 11/2017 o psychologickém posuzování osobnostní způsobilosti uchazečů, příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby České republiky,*

4. *Vysvětlení, proč má psychologická dokumentace z 2008 byla údajně skartována v průběhu trvání mého služebního poměru již v roce 2012, když podle sdělení náměstka generálního ředitele [REDAKCE] v dopise ze dne 23. září 2016 č.j.: VS-123566-2/ČJ-2016-200034 tato dokumentace z 2008 měla být uchovávána po dobu trvání mého služebního poměru a akreditovaný psycholog ji měl uchovávat ještě po dobu 3 let od ukončení služebního poměru,*“

žádost bod 4. po provedeném řízení posoudil takto:

Požadovaná informace se poskytuje.

Na úvod ke shora vyjádřenému povinný subjekt má za nepochybné, že dne 29. ledna 2018 byla organizační jednotce Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky povinnému subjektu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., do datové schránky doručena žádost o poskytnutí informace, kterou podal Písemná žádost byla zaevidována pod čj. VS-1059-1/ČJ-2018-800040-INFZ. Obsahem žádosti byly požadavky na sdělení údajů a poskytnutí předpisů, vyjádřené ve znění uvedeném v záhlaví tohoto rozhodnutí řazené pod body 1. až 4.

Povinný subjekt při posuzování žádosti seznal, že žadatel dostal požadavkům stanoveným v ustanovení § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť učiněné podání mělo „náležitosti žádosti o poskytnutí informace jmenované v ustanovení § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím; ze žádosti je zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a žadatel se jejím prostřednictvím domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona.“.

V dalším postupu řízení o žádosti povinný subjekt shledal, že poměrně rozsáhle formulovaná žádost a veškerá vyžádání pod body 1. až 4. z objektivních důvodů nelze vyřídit v zákonem stanovené lhůtě. Na uvedenou charakterizovanou situaci povinný subjekt reagoval použitím základních zásad správního řádu, jak *inter alia* ukládá ustanovení § 20 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žádost k jejímu vyřízení nezbytně musel rozčlenit žádosti do několika samostatných částí.

Pod čj. VS-1059-3/ČJ-2018-800040-INFZ ze dne 2. února 2018 v souladu s ustanovením § 14 odst. 7 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím, zaslal žadateli sdělení, že ve vztahu k textu bodu 1. žádosti je nezbytné lhůtu pro vyřízení podané žádosti ze závažných důvodů prodloužit o 10 kalendářních dnů. Jako závažné důvody povinný subjekt uvedl, že pro řízení bude nezbytné vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost, popřípadě projednání mezi dvěma či více složkami povinného subjektu, jež mají závažný zájem na předmětu žádosti. Žádost poté byla vyřízena poskytnutím informace písemností pod čj. VS-1059-6/ČJ-2018-800040-INFZ.

Dále se patří doplnit, že k žádosti bod 2. uplatnil povinný subjekt institut výzvy k upřesnění žádosti, a to písemností ze dne 2. února 2018 pod čj. VS-1059-2/ČJ-2018-800040-INFZ.

Ve výzvě uvedl, že požadavek na informaci není dostatečně určitý. Ve shodě s judikaturou (rozsudek Nejvyššího správního soudu 1 As 47/2013 - 52 ze dne 7. srpna 2013) připojil sdělení, že „pokud by se měl každý dotázaný správní orgán nad rámec formulace žádosti o informace zaobírat tím, co vlastně žadatel chce vědět, mohlo by lehce dojít ke zcela, naprosto zbytečnému zavalení povinných orgánů prací nadbytečnou“. Souběžně se vyjádřil, nedojde-li k upřesnění bodu 2. žádosti do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne se o odmítnutí žádosti podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Písemností pod čj. VS-1059-7/ČJ-2018-800040-INFZ bylo povinným subjektem Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky taktéž rozhodnuto o částečném odmítnutí informace žádané v bodě 3. písm. a) a úplném odmítnutí bod 3. písm. c). V ostatním, tedy k žádosti bod 3. písm. b), d) a e), byla informace žadateli podána.

I.

Na úvod vlastního samostatného řízení k žádosti bod 4. povinný subjekt sděluje, že právo na informace patří podle Listiny základních práv a svobod („Listina“) mezi základní politická práva. Též dle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod v čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Výkon těchto svobod, jelikož zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat omezením nebo sankcím, co stanoví zákon a jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti, veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je zákon o svobodném přístupu k informacím. Povinnost poskytovat informace vychází z § 2 odst. 1 tohoto zákona, které stanoví, že vyjmenované povinné subjekty mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Povinné subjekty tedy poskytují informace, které mají reálně k dispozici, respektive rovněž informace, které sice nemají, leč na základě povinnosti stanovené právním předpisem mít mají. Poté, jak vyplývá z ustanovení § 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinné subjekty poskytují informace na základě žádosti nebo zveřejněním. Ze smyslu a účelu zákona o svobodném přístupu k informacím a práva Evropské unie, z něhož zákon vychází, poněvadž zpracovává příslušné Směrnice, a relevantní judikatury, jest evidentní, že zákon o svobodném přístupu k informacím má na mysli kontrolu vnější, uvádí-li rozhodnutí I. ÚS 517/10, že „*smyslem práva na informace je participace občanské společnosti na věcech veřejných, to znamená, že informování veřejnosti se týká fungování veřejné moci jako takové; pomocí těchto informací ji může veřejnost kontrolovat.*“.

Lze doplnit i jiné vyjádření Ústavního soudu, který ne jednou traktoval, že právo na svobodný přístup k informacím není absolutní ni bezbřehé.

II.

Povinný subjekt při posuzování skutkového a právního stavu, správním uvážením a zohlednění relevantní judikatury a respektovaných komentářů ohledně práva na poskytování informací postupoval, jak mu ukládá úprava podle Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve znění Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 575/2011-OT-OSV. Instrukce určuje povinným subjektům v rezortu Ministerstva spravedlnosti poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jejichž poskytování není ze zákona vyloučeno, především informace o činnosti povinného subjektu vyplývající z jeho působnosti nebo s ní bezprostředně související a o jejích podkladech a výsledcích, jakož i o záměrech povinného subjektu a přijatých opatřeních nebo charakteristice povinného subjektu, zejména o jeho postavení, struktuře, kontaktech, organizaci a dělbě (rozvrhu) práce, úkolech, způsobu jejich plnění a hospodaření.

Podle ustanovení § 2 odst. Instrukce *„za informaci poskytovanou podle zákona se nepovažují stanoviska a názory, sdělení o budoucích rozhodnutích a vytváření nových informací, zejména nově vytvářený výklad právních předpisů. Vytvářením nových informací však není pouhý soubor či výňatek stávajících informací“*.

V pochybnostech, zda jde o informaci vztahující se k působnosti povinného subjektu, poté vychází povinný subjekt z toho, že právo na informace je ústavně zaručeným politickým právem, jehož prostřednictvím se občané podílejí na výkonu veřejné moci a kontrole činnosti orgánů veřejné moci, a že přístup k informacím může být omezen pouze zákonem, je-li to nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Pokud jde o řízení a postup ve vztahu k bodu 4. žádosti o poskytnutí informace ve znění požadavku na *„vysvětlení, proč má (žadatelova) psychologická dokumentace z 2008 byla údajně skartována v průběhu trvání mého služebního poměru již v roce 2012, když podle sdělení náměstka generálního ředitele [redacted] v dopise ze dne 23. září 2016 č.j.: VS-123566-2/ČJ-2016-200034 tato dokumentace z 2008 měla být uchovávána po dobu trvání mého služebního poměru a akreditovaný psycholog ji měl uchovávat ještě po dobu 3 let od ukončení služebního poměru“*, povinný subjekt musel nejprve ozřejmit otázku, jestli vyžadovaná informace vůbec existuje.

To znamená, jestli existence je v podobě a formátu, jak je vyžadováno definičním vymezením informace, provedeným v § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Citované ustanovení zní: *„Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“*

Z vyjádřeného vyplývá, že informační povinnost nastává pouze a jen v případě informací reálně existujících. Oproti obecnému vnímání pojmu informace je tedy zákonné pojetí užší, neboť se vztahuje pouze na takovou informaci, která skutečně existuje, je zaznamenána a je v dispozici povinného subjektu, nikoli jakýkoli myslitelný údaj, který např. bude zaznamenán či doručen povinnému subjektu kdysi v budoucnu.

Povinnost poskytovat informace vlastně směřuje pouze do minulosti, to je vůči skutečnostem,

keré již nastaly a trvají. Shodně hovoří i judikatura. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soud č. j. 5 As 68/2008 - 60 z 21. 5. 2009 nejsou informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím ani nehotové informace (koncept protokolu či rozhodnutí). A dále, jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu (viz 6 As 33/2011 - 83 ze dne 20. října 2011) „*informace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu, a to zpravidla již v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu (viz § 2 odst. 4 a ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)*“.

Z uvedené právní úpravy a jejího výkladu pak vyplývá, že žadatel o informaci již v okamžiku, kdy informaci žádá, by měl žádat takovou informaci, která splňuje definiční znaky informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Informace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou tedy již existující informace, co jsou v dispozici povinného subjektu v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu.

Pokud by povinný subjekt akceptoval názor, že povinný subjekt je zavázán na žádost reagovat podáním informací, které vzniknou až *ex post* po doručení žádosti, potom by takový výklad byl v rozporu s kogentním ustanovením § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Povinný subjekt souběžně zjistil a nemá o seznání pochybnosti, že žadatel se úkolováním povinného subjektu k „*vysvětlení, proč má (žadatelova) psychologická dokumentace z 2008 byla údajně skartována v průběhu trvání mého služebního poměru již v roce 2012, když podle sdělení náměstka generálního ředitele [redacted] v dopise ze dne 23. září 2016 čj.: VS-123566-2/ČJ-2016-200034 tato dokumentace z 2008 měla být uchovávána po dobu trvání mého služebního poměru a akreditovaný psycholog ji měl uchovávat ještě po dobu tří let od ukončení služebního poměru*“, domáhá vyjádření určitého názoru, vysvětlení povinného subjektu k určité věci.

Svým zaměřením se tudíž jedná o žádosti k „dovysvětlení“ úkonu služebního funkcionáře bezpečnostního sboru Vězeňská služba České republiky, náměstka generálního ředitele

Povinný subjekt dovedl a dospěl v této souvislosti k názoru, že žádosti o informaci takového charakteru lze nevyhovět.

Překážka je založena podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 2 odst. 4 zní: „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“.

Zmíněné ustanovení (účinnosti nabylo 23. března 2006), zároveň zdůrazňuje, co vyplývá z textu důvodové zprávy k novele zákona o svobodném přístupu k informacím: „*Režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet nebo vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice, přičemž ustanovení nemá sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, ale má toliko zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona za situace, kdy zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení nebo zpracování smluv a podání.*“.

Akcentuje se tedy, že k vypracovávání budoucích náhledů, názorů nemůže být na základě své informační povinnosti nijaký povinný subjekt nucen, jelikož taková právní úprava by byla proti původnímu smyslu institutu práva na informace; právo zahrnuje pouze poskytování informací, nikoliv jejich výklad či zhodnocování ze strany povinných subjektů. A podle judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. září 2010, č. j. 4 As 23/2010-61), platí, že „*žádosti, v nichž se žadatelé domáhají poskytnutí informací, které neexistují, žádosti o vytvoření nové informace, o sdělení budoucího rozhodnutí nebo sdělení názoru povinného subjektu ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, musí být v případě nevyhovění požadavku vyřízeny vydáním rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 tohoto zákona.*“.

III.

Povinný subjekt se dále zabýval otázkou, zda by vydané rozhodnutí o odmítnutí žádosti bod 4. nepřekročilo podmínku vykládat příslušnou právní úpravu restriktivně. Tím měl na paměti, že „*při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena*“, což plyne z čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

V této souvislosti konstatuje, že v bodě 4. žádosti o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jak ji podal *žadatel*, se jedná o specifický případ představující žádost o sdělení, proč orgán napsal do rozhodnutí nebo jiného úkonu to, co napsal, z jakého důvodu hodnotil podklady tak, jak je hodnotil, proč nepřihlédl k nějaké skutečnosti, z jakého právního předpisu vyplývá to, co napsal apod.

Dlužno na tomto místě akcentovat, že výluka z práva na informace obsažená v ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se týká pouze těch názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty. Tomu odpovídá i odmítnutí povinnosti povinných subjektů jakkoliv blíže a podrobněji vysvětlovat či odůvodňovat závěry, tvrzení, stanoviska či názory svých představitelů.

Nedopadá ale na případy, kdy názory povinného subjektu byly zachyceny na jakýkoliv nosič (na list papíru, v elektronickém dokumentu). Pokud tedy mají povinné subjekty k dispozici dokumenty, které s těmito závěry stanovisky či názory souvisí, protože na jejich základě byly učiněny, je třeba, aby je na žádost poskytly, nebrání-li tomu jiný zákonem daný důvod.

Povinný subjekt ve svém správním uvážení tím rozlišil požadavek subjektivního charakteru (na vysvětlení určitého tvrzení) a požadavek objektivního charakteru (na doložení tvrzení doklady, existují-li).

Povinný subjekt tak ve svém závěru k poskytnutí informace se řídil recentní judikaturou, konkrétně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. září 2010 čj. 4 As 23/2010 - 61. Podle rozsudku „*není povinností povinných subjektů jakkoliv blíže a podrobněji vysvětlovat či odůvodňovat závěry, tvrzení, stanoviska nebo názory svých představitelů (§ 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Pokud však povinné subjekty mají k dispozici dokumenty, které s těmito závěry, tvrzeními, stanovisky či názory souvisí, protože na jejich základě byly učiněny, je třeba, aby je povinné subjekty k žádosti poskytly, nebrání-li tomu jiný zákonem daný důvod.*“.

IV.

S ohledem na veškeré shora uvedené skutečnosti a taktéž jelikož povinný subjekt organizační jednotka bezpečnostního sboru a správního úřadu Vězeňská služba České republiky, Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky dokumenty, vztahující se ke „sdělení náměstka generálního ředitele [REDAKCE] v dopise ze dne 23. září 2016 čj. VS-123566-2/ČJ-2016-200034 psychologická dokumentace žadatele z 2008 měla být uchovávána po dobu trvání mého služebního poměru a akreditovaný psycholog ji měl uchovávat ještě po dobu 3 let od ukončení služebního poměru“, má, nebylo by důvodné postupovat v intencích ustanovení § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím a rozhodnout o odmítnutí žádosti bod 4.

Požadovaná informace tak byla povinným subjektem poskytnuta konformně s možností, vyjádřenou v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. září 2010 čj. 4 As 23/2010 - 61, a to v rámci vyřízení jiných bodů žádosti ze dne 29. ledna 2018, kterou podal žadatel a je zaevidována pod čj. VS-1059-1/ČJ-2018-800040-INFZ.

V bodě 4. vyžadovaná informace k záležitosti skartační řízení psychologické dokumentace a likvidace souvisejících elektronických dat byla povinným subjektem poskytnuta pod čj. VS-1059-7/ČJ-2018-800040-INFZ.

Jaroslav Bauer
z pov. ředitel odboru správního
Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky
v z. Mgr. Alice Hladíková

Za správnost: JUDr. Bělecký